

dømme om Rigsdagens Stilling til en Sag, naar den har passeret begge Rigsdagens Ting, og dette var ikke Tilfældet med den paagældende Sag; det var jo endnu i den Tid, da man forhandlede om vedkommende Forfatterindes mulige Stilling paa Finansloven, at det Forslag, der var stillet om Optagelse blandt de faste Understøttelser, udgik. Jeg mener, der er en Forskel paa dette Tilfælde og nærværende Tilfælde, hvor man stiller Forslag om, at en Forfatter, der er optaget paa Listen, stryges. Saa vidt jeg ved, er et saadant Forslag ikke fremkommet tidligere. Men dermed vil jeg ingenlunde have sagt, at jeg mener, at et saadant Forslag ikke i visse Tilfælde kan være betimeligt, og jeg skal søge ved mine Oplysninger om, hvordan det har haft sig med denne Konto gennem Tiderne, at gøre det klart, at det, vi kalder faste Understøttelser nu, betyder ikke livsvarige i en saadan Forstand, at man ikke paa Finansloven kan foretage Ændringer med Hensyn til dette Forhold.

Den nuværende Form for denne Konto skriver sig fra Bestemmelser, tagne i Finansaaet 1875—76. Der var forud for dette tre Underkonti, nemlig en, der kaldtes de faste Understøttelser, en, der kaldtes midlertidige Understøttelser, og endelig som den tredje Kontoen Rejseunderstøttelser. Man var den Gang utilfreds med den Maade, hvorpaa Ministeren administrerede disse Underkonti; man fandt, at det var stadig de samme Personer, der kom igen, og man ønskede derfor fra Rigsdagens Side at faa ordnet forskellige Ting vedrørende disse Understøttelser. Finansudvalget foreslog da, at der nu skulde være fire Underkonti, nemlig en første, der kom til at hedde livsvarige Hædersgaver, en anden, der fik Benævnelsen faste Understøttelser, en tredje med midlertidige Understøttelser og en fjerde med Rejseunderstøttelser.

Det hedder om dem, der skulde optages under Nr. 1, at det skulde være „Understøttelser, der er begrundede i almindelig anerkendt videnskabelig eller kunstnerisk Fortjeneste og knyttede til bestemte Personer for Livstid“, og det hedder om de faste Understøttelser den Gang, at det er saadanne, „som Staten har paataget sig Forpligtelse til eller troet det rigtigt at udrede“. Man ser, at her distingerer man be-

stemt mellem den livsvarige Hædersgave og den faste Understøttelse. Om den sidste hedder det, at det er en, som Staten har ment det rigtigt at udrede, men som man dog ikke udreder paa den Maade, at den er bestemt som livsvarig. Hvad den tredje Underkonto angaar, den om de midlertidige Understøttelser, siges der, at den kan omfatte „baade kunstnerisk Virksomhed og tillige litterære Arbejder, som have gavnlig Betydning for Folket i Almindelighed, uden i strengeste Forstand at kunne kaldes videnskabelige“. Det er ikke rigtig klart, hvad der er sagt hermed, jeg synes, der mangler en Ting; naar man nemlig siger, at det er Understøttelser, der skal gives for kunstnerisk Virksomhed og for litterære Arbejder, der har gavnlig Betydning for Folket i Almindelighed uden i strengeste Forstand at kunne kaldes for videnskabelige, skulde man have tilføjet: eller kunstneriske.

Det Forslag, som Udvalget stillede om disse fire Underkonti, blev vedtaget, og jeg maa altsaa drage den Slutning af disse fire Kontis Natur, at den, der særlig interesserer her, de faste Understøttelser, angaar saadanne Understøttelser, som vel tildeles Personer paa den Maade, at de ikke hvert Aar skal søge om dem paa ny, men som man dog fra Rigsdagens Side har vægret sig ved at betegne som livsvarige, saaledes som man gjorde overfor de livsvarige Hædersgaver. Der foreligger, saa vidt jeg har kunnet se, kun en enkelt Udtalelse fra Venstres Ordfører, C. Berg, der siger om de faste Understøttelser, at paa denne Konto optages „Saadanne, hvis Virksomhed kan være meget paaskjønnelsesværdig, men som dog ikke have naaet til, hverken at have vundet den almindelige Anerkendelse for deres Virksomhed, og ikke heller kunne siges at være af den Betydning for vor Litteratur, vor Videnskabelighed eller Kunst som dem, der kommer til at staa under Underkonto 1“, altsaa de livsvarige.

Af dette Skema med de 4 Underkonti: livsvarige, faste, midlertidige og Rejseunderstøttelser, er den Ordning, vi siden har haft, udgaet. I 1883—84 blev der skabt en ny Konto for midlertidige Understøttelser, der oprindeligt hed: 2- og 3-aarige Understøttelser. Det var Meningen herved at yde yngre Forfattere, Videnskabsmænd og Kunstnere midlertidig Understøttelse uden